www.bratislavskenoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY®

30. 8. 2019 • vychádzajú 25 rokov • číslo 17 Dvojtýždenník • Zadarmo

Chcete parkovať bezplatne?

Aj ako Petržalčan sa budete musieť zaregistrovať v systéme. Cieľom je zber údajov.

strana 2

„Obedy zadarmo“ prinášajú zmeny

Ak neodhlásite dieťa z obeda, najneskôr do 14. hodiny predchádzajúceho pracovného dňa, zaplatíte zaň plnú sumu.

strana 3

Uštvané životom

Krízové centrum Brána do života, zariadenie núdzového bývania pre ženy a matky, funguje v Petržalke už 18 rokov. Počiatočná nedôvera Petržalčanov sa premenila na empatiu.

strana 4

Na piesku ako z Karibiku

Vedeli ste, že v Petržalke máme najväčší beachvolejbalový areál v strednej Európe? Zahrať si tam môžete aj vy.

strana 6

Dopestovať zdravý strom bude v najbližších rokoch umenie

Pohľad na mladé vyschnuté stromy po horúcom lete je smutný. Dojal aj krajinnú architektku Evu Wernerovú, ktorá na magistrát adresovala otvorený list a pridala aj fotografiu z Námestia hraničiarov. Problémom však je, že stromy v mestských častiach majú rôznych správcov – nielen magistrát, kde zeleň v parkoch má na starosti jedno oddelenie a stromoradia pri cestách druhé, tiež mestské časti, ale aj súkromných investorov. Lenže, ak hlavné mesto nemá pasportizáciu zelene, teda nemáme prehľad o počte stromov ani ich umiestnení, ako môžeme mať prehľad o tom, kde všade mladé stromy vysychajú a koho je to zodpovednosť?

„Strom potrebuje po vysadení starostlivosť, inak sa neujme. Fotografie z ulíc Petržalky dokumentujú, že táto starostlivosť je v hlavnom meste mizerná a často žiadna,“ píše v liste primátorovi Eva Wernerová. *„Napriek vysokým teplotám stromy po výsadbe zjavne nikoho viac nezaujímajú, nemajú osadené zalievacie hadice, odborne založené misy na zálievku, ochranu proti koseniu, počas tohto leta nemajú žiadnu zálievku napriek extrémnemu suchu, keď začína odumierať podrast lužného lesa! Kto má zodpovednosť za vynaložené náklady, keď okolo vidíme vysychajúce stromoradia ako napríklad na Námestí hraničiarov – kde vyschlo 40 percent mladých stromov a ďalšie čaká podobný osud?“*

Za stromy na Námestí hraničiarov však nemá zodpovednosť magistrát.

Podľa katastrálnej mapy sú na pozemku spoločnosti Billa. *„Môžeme potvrdiť, že výsadbu stromčekov zabezpečovala naša spoločnosť na našom pozemku,“* informovala nás hovorkyňa Kvetoslava Kirchnerová.

Pokračovanie na strane 7 ➤

Ako sme na tom v Petržalke

„V roku 2018 vysadila mestská časť 111 stromov - 45 na jar, 66 na jeseň,“ informovala nás Mária Halašková z komunikačného oddelenia mestskej časti.

„Stromy sme sadili dohromady v 34 lokalitách Petržalky (vid. rámček 2) . Na jar sa vysádzalo v 11 lokalitách, na jeseň v 23. Všetky vysadené stromy sa ujali,“ dodala. Túto jeseň plánuje Petržalka dosádzať približne 100 stromov.

Pravidelnú zálievku má na starosti Miestny podnik verejnoprospešných služieb Petržalka. Realizujú ju pomocou traktora s prídavnou nádržou na vodu. Polievanie sa týka dokopy 310 kusov stromov a 881 m² záhonov, pričom prioritu majú mladé výsadby.

PETRŽALSKÉ NOVINY
nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

KRAJ POTRAVINY Terno

Petržalka od novembra rozbieha pilotný parkovací systém. Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) o dočasnom parkovaní motorových vozidiel musia ešte v septembri po zohľadnení pripomienok, aj od občanov, schváliť poslanci. V nariadení sa dozviete aj to, čo musíte spraviť, aby ste sa ako Petržalčan stali rezidentom a mohli v Petržalke parkovať bezplatne.

„V rámci vyznačovania ´modrých´ miest sa bude riešiť aj optimalizácia takýchto boxov, kde sa práve ´hluché´ miesta budú spracovávať tak, aby neostávali takéto zvyšky," uviedol v diskusii na Facebooku poslanec Pavol Škápik.

Čo musí Petržalčan urobiť, aby mohol parkovať bezplatne?

„Obyvateľ mestskej časti s trvalým pobytom v byte v zóne dočasného parkovania motorových vozidiel, ktorý sa zaregistruje v elektronickom informačnom systéme prevádzkovateľa (mestská časť, pozn.red.), osobne na mieste určenom prevádzkovateľom v Prevádzkovom poriadku alebo elektronicky v mobilnej aplikácii a má právny vzťah k motorovému vozidlu sa dňom zaregistrovania stáva rezidentom," píše sa v návrhu VZN. *„Po uplynutí dvoch týždňov od registrácie, v prípade, ak sa registruje do mobilnej aplikácie, je rezident povinný na mieste určenom prevádzkovateľom v Prevádzkovom poriadku, osobne preukázať údaje oprávňujúce ho mať práva rezidenta..."*

Rezidentom sa pritom môže stať nielen držiteľ motorového vozidla, ale aj druhý z manželov, človek, ktorý má vozidlo na živnosť alebo užíva motorové vozidlo zamestnávateľa na súkromné účely.

Jedným z dôvodov, prečo sa aj Petržalčania, hoci budú parkovať na celom území mestskej časti bezplatne, musia registrovať v systéme, je zber údajov. Cieľom zavedenia parkovacej politiky v Petržalke je totiž okrem regulácie parkovania a snahy, aby sa ľudia prehlásili na trvalý pobyt do našej mestskej časti, aj získanie informácií o pohybe motorových vozidiel, obrátkovosti motorových vozidiel a o počte parkujúcich motorových vozidiel počas dňa a počas noci na území mestskej časti.

Sledujte modré čiary

Pilotný parkovací systém v Petržalke je medzistupňom pred zavedením celomestskej parkovacej politiky, čo by sa malo udiať najneskôr do 30. apríla 2021. Ako povedal petržalský starosta Ján Hrčka, regulované parkovacie miesta (vymedzené modrými čiarami) bude mestská časť vyznačovať postupne, najskôr na vybraných parkoviskách. Prvou oblasťou sú Dvory. *„Do prvej polovice budúceho roka by mali byť v celej Petržalke, koncom budúceho roka budeme vedieť mestu odovzdať 80-90 percent zaregulovaných vyznačených parkovacích miest,"* povedal Ján Hrčka. Pripustil, že sa objavia chyby, z nich sa však môže poučiť mestská parkovacia politika.

„Úhradu za dočasné parkovanie motorových vozidiel neplatí rezident počas dvadsiatich štyroch hodín sedem dní v týždni," píše sa vo VZN. *„Úhradu za dočasné parkovanie motorových vozidiel neplatí návštevník v pondelok, utorok, streda, štvrtok a piatok v čase od 8:00 do 18:00 h, a od piatka 18:00 h až do nedele 18:00 h."*

Podmienkou pre návštevníka je však registrácia v systéme, inak zaplatí aj cez deň, a to za každú jednu začatú hodinu jedno euro. Ak chce mimo-Petržalčan zaparkovať auto v Petržalke na noc zadarmo, musí nájsť iné ako regulované parkovacie miesto. Ľuďom, ktorým nájomca neumožňuje prihlásiť sa na trvalý pobyt, ponúka vedenie mestskej časti možnosť tzv. administratívneho trvalého pobytu. *(in)*

foto: Matúš Husár

Pred pokutami dohovor

Ako sa bude platiť? Prostredníctvom mobilnej aplikácie, SMS správy alebo parkovacieho lístka. „Úhrada za dočasné parkovanie motorového vozidla prostredníctvom mobilnej aplikácie a prostredníctvom SMS správy sa považuje za zaplatenú prihlásením evidenčného čísla vozidla v elektronickom informačnom systéme prevádzkovateľa, osobne na mieste určenom prevádzkovateľom v Prevádzkovom poriadku alebo elektronicky cez mobilnú aplikáciu, o čom prevádzkovateľ poskytne platiteľovi úhrady potvrdenie," vysvetľuje VZN.

Starosta Ján Hrčka pri predstavovaní projektu povedal, že nie je cieľom hneď od začiatku rozdávať pokuty. Mestskí policajti budú spočiatku „riešiť" previnilcov dohovorom.

V diskusiách však zazneli aj skeptické hlasy týkajúce sa dostatočnej kontroly. *„Len aby to nedopadlo ako v Starom Meste, kde to je bez kontroly. Síce sú vyhradené rezidenčné miesta, ale nikto nekontroluje, kto na nich parkuje a či má oprávnenie,"* konštatuje jeden s diskutérov. *„Však už teraz sa mestským nechce riešiť, keď na zaplatenom mieste niekto stojí..."* píše ďalší.

Len nedávno poslanec Dragun v súvislosti s bezpečnosťou obyvateľov Petržalky konštatoval, že sa nemôže stávať, aby človeku s problémom, oznámila mestská polícia, že hliadku vie poslať až o pol hodinu, lebo momentálne zasahuje niekde inde. Dodal, že nie je v poriadku, že mestská časť so 110 000 obyvateľmi má len šesť okrskárov. Dokopy pôsobí aktuálne v Petržalke podľa hovorcu Bratislavy Petra Bublu 35 policajtov.

Už teraz je to nedostatočný počet, čo po zavedení parkovacej politiky? *„Vyhradili sme peniaze na posilnenie mestskej polície,"* povedal Ján Hrčka, ktorý tiež požiadal primátora, aby mestská polícia, ktorá patrí pod správu mesta, zvýšila počet policajtov pre Petržalku.

JOGACENTRUM v Petržalke na Budatínskej 20

Vás pozýva na
TÝŽDEŇ OTVORENÝCH DVERÍ
2. - 6. septembra 2019

* prídite si vyskúšať benefity jogových cvičení
* všetky cvičenia vhodné pre začiatočníkov, bez rozdielu veku a kondície
* cvičíme podľa autorizovaného Systému Joga v dennom živote®

NOVÉ KURZY JOGY
už od 9. septembra

UKÁŽKOVÉ CVIČENIA JOGY ZDARMA
od 17,30h.
a od 18,30h.

Jogacentrum, Budatínska 20, Bratislava * www.JogavDennomZivote.sk/bratislava * 0908 127 537

Aké zmeny prinesú „obedy zadarmo"?

Ak neodhlásite dieťa z obeda, najneskôr do 14. hodiny predchádzajúceho pracovného dňa, zaplatíte zaň plnú sumu.

Na obedy s dotáciou v sume 1,20 eura priplatia petržalskí rodičia žiakov 1. stupňa 0,01 eura za jedno jedlo a u žiakov 2. stupňa to bude 0,10 eura. K tomu prispejú na režijné náklady vo výške 0,40 eura za jeden obed. Poplatok za stravu spolu s réžiou tak bude pre 1. stupeň 0,41 eura (1,61 eura bez dotácie) a pre 2. stupeň 0,50 eura (1,70 eura bez dotácie). Plnú sumu, teda bez dotácie, platí rodič, ktorý žiaka neodhlásil z obeda najneskôr do 14. hodiny predchádzajúceho pracovného dňa. Doteraz stačilo na niektorých školách odhlásiť dieťa z obeda do 8.00h ráno. Bežne sa totiž stáva, že dieťa ochorie až na večer a na druhý deň ráno nie je schopné ísť do školy.

„Dôvodom potreby včasného odhlasovania zo stravy je, že vedúce ŠJ musia pri príprave jedla postupovať v zmysle platných záväzných dokumentov vydaných MŠVVaŠ SR zverejnených na stránke ministerstva a to sú Materiálno spotrebné normy (MSN) a ich aplikácia (metodika) a HACCP - Zásady správnej výrobnej praxe, v rámci ktorých musia pri príprave jedla používať čerstvé suroviny, nie mrazené, vrátane mäsa a zeleniny," vysvetľuje Mária Halašková z komunikačného oddelenia Petržalky. *„Vedúca ŠJ potrebuje deň vopred nanormovať podľa počtu stravníkov a objednať suroviny na prípravu jedla na nasledujúci deň. Ráno je povinná skontrolovať bezpečnosť a nezávadnosť privezených surovín vrátane vysledovateľnosti pôvodu mäsa. Ráno upresňovať počty stravníkov je neskoro aj z toho dôvodu, že väčšina vedúcich ŠJ má na starosti dve školské zariadenia. Keďže MČ Bratislava - Petržalka je zriadovateľom veľkého počtu školských a predškolských zariadení, pristúpili sme na zavedenie systémových celoplošných opatrení v organizácii stravovania (t.j. odhlasovanie do 14.00 h predchádzajúceho dňa), na ktoré doteraz rodičia zvyknutí neboli."* Ako dodala, v prípade ochorenia dieťaťa večer alebo v noci, keď nestihne rodič dieťa odhlásiť deň vopred, môže rodič pripravený obed vyzdvihnúť, no uhradiť ho musí v plnej výške, nakoľko v zmysle Zákona 544/2010 o dotáciách, dotácia patrí dieťaťu, ak splní dve podmienky - zúčastní sa na výchovno-vzdelávacom procese v škole a odoberie obed.

(ac, in)

Tu sa začína

DVORY I. (Dvory 1-2-3)

1. Pajštúnska 3-9
2. Pajštúnska 1
3. Markova 3-5
4. Jiráskova 2-10/ Tupolevova 9-15
5. Tupolevova 1-7
6. Jiráskova (pri pošte)
7. Švabinského 6-12
8. Švabinského 2/ Ševčenkova 33
9. Fedinova 5 (pri Alfe)
10. Ševčenkova 2-10
11. Ševčenkova 14-16/18-20
12. Ševčenkova 1-9
13. Ševčenkova 13-19
14. Belinského 21-25
15. Panónska cesta (pri TS1803)
16. Belinského 8-10
17. Belinského 3 (zboku)
18. Hálova 7-17
19. Kolmá (z vegetačných tvárnic)
20. Švabinského 16-22 (pri VŠ)

S exekúciou na krku nemyslíte na to, či by vaše dieťa potešil bazénik

Krízové centrum Brána do života, zariadenie núdzového bývania pre ženy a matky, funguje v Petržalke už 18 rokov. Počiatočná nedôvera Petržalčanov sa premenila na empatiu, klientky zásobujú oblečením, kočíkmi aj potravinami. Čo sa za tie dlhé roky, bohužiaľ, nezmenilo, sú perspektívy týchto matiek-samoživiteliek. Osamelé ženy na materskej sú u nás stále najohrozenejšie chudobou a zostávajú na okraji záujmu spoločnosti.

Izby osamelých matiek majú balkóny do dvora s detským ihriskom. Mamy s deťmi sa tu môžu cítiť ako v rodinnom dome. Napriek tomu ich vonku takmer nevídať.

Areál bývalej škôlky na Medveďovej ulici je rozdelený na dva objekty. V pravom píše osud nádejnejšie príbehy. Domov na polceste je azylom pre 24 dospelých odchovancov z detských domovov, abstinujúcich drogovo závislých či klientov resocializačných centier... Bývajú po jednom, po dvoch, stravujú sa individuálne, v izbe majú chladničku aj sprchu, k dispozícii kuchynský kút... Zúčastňujú sa na pravidelných komunitách a terapiách a musia pracovať.

Zamestnanci OZ Brána do života týmto mladým dospelým v kríze okrem iného poskytujú aj poradenstvo a pomoc pri vyhľadávaní zamestnania, pri absolvovaní rekvalifikačných kurzov a ďalšieho štúdia. Denne sledujú, že to má zmysel. *„Vidíme, ako sa posúvajú vpred,“* hovorí mi riaditeľka Občianskeho združenia Brána do života Viera Stráňavová, ktorá ma sprevádza. Títo mladí ľudia dali sami sebe šancu a chcú. Tri štvrtiny z nich smerujú po odchode z Domova na polceste do podnájmov, ubytovní, vlastného bývania či k rodine. Ich nepriaznivá sociálna situácia je úspešne vyriešená.

U matiek, ktoré žijú vo vedľajšom objekte, je tých dobrých koncov podstatne menej. Najprv sú šťastné, že unikli z pekla, v ktorom žili. Odrazu sú v centre, kde môžu určitý čas bývať zadarmo, sociálne pracovníčky im pomáhajú s administratívou - rozvodom, exekúciami, školou, zamestnaním... V izbách majú chladničky, v kuchyni, ktorá je slušne vybavená, zas vlastné skrinky. Stravujú sa samostatne. Ani o osobné veci, kočíky, oblečenie, nemajú núdzu. Ľudia im ich často darujú. Toto funguje dobre. Tak v čom je teda problém?

Žiadajú aj o symbolické dotácie

V Krízovom centre Brána do života pracujú dve sociálne pracovníčky, dve psychologičky, riaditeľka a nočný a víkendový dozor, ktorý zabezpečujú zväčša študenti II. stupňa vysokej školy príslušného odboru.

Budova je od mestskej časti Petržalka, poskytuje ju za symbolický prenájom. Bratislavský samosprávny kraj poskytuje príspevok na prevádzku, energie, mzdy a odvody. Ak centrum potrebuje peniaze navyše, musí si ich zháňať po vlastnej línii. A tak sa zapájajú aj do menších projektov, či väčších grantov, ktoré ponúkajú hoci len symbolické dotácie, sponzorské dary, pretože každé euro je dobré. V blízkej budúcnosti bude zverejnená výzva cez Nórsky finančný mechanizmus, kde by sa OZ Brána do života chcela uchádzať o nenávratný finančný príspevok. Nadviazali by tak na predošlý projekt BEZPEČNÝ ŽENSKÝ DOM podporený a realizovaný v rokoch 2014-2017 NFM.

Domov na polceste je tretím projektom OZ Brána do života. Takto vyzerá izba klienta a terapeutická miestnosť.

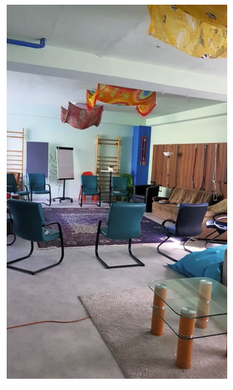

FRIVAN
VÝMENA
stúpačkových rozvodov
kanalizácie, vody a plynu
v bytových domoch
Realizácia 13 bytov nad sebou za 1 deň !
pred výmenou
po výmene
FRIVAN, s.r.o., Komenského 28, 083 01 Sabinov, tel.: 0915 919 000
http://www.frivan.sk/

Uštvané životom

Zvonku vyzerá Krízové centrum Brána do života uzavreto. Svet v svete. Preto ma prekvapí, keď sa dozviem, že medzi sebou radi privítajú dobrovoľníkov, ktorí by chceli doučovať tunajšie deti, prípadne im pripravili nejaké aktivity. Na deti sa totiž v diskusii o domácom násilí zvykne zabúdať.

Upravený dvor s krásnym ihriskom obdivujem vždy, keď idem okolo. Kedysi bol v dezolátnom stave. Svojpomocne ho dali dokopy, dnes ho udržujú nezamestnaní v rámci aktivačných prác a často aj firmy v rámci dobrovoľníckych aktivít.

Izby majú balkóny do dvora, mamy s deťmi sa tu môžu cítiť ako v rodinnom dome. Napriek tomu odtiaľ málokedy počuť šťastný krik detí a vravu matiek. Nám s „upratanými životmi“ sa ťažko vpravuje do psychiky týchto žien. Jednak v záplave problémov nemajú myšlienky na voľnočasové aktivity svojich detí, jednak často samé vyrastali v nepodnetnom prostredí a nevedia ho poskytnúť ani svojmu dieťaťu.

Keď máte 203 eur rodičovský príspevok, 24 eur rodinné prídavky, výživné od otca je roky nevymožiteľné, na krku máte exekúciu, nemyslíte na to, či by vaše dieťa potešil bazénik v záhrade. Ste uštvaná životom. Často sa z neho ani nedokážete vymaniť. Z jedného krízového centra smerujete do ďalšieho, až si urobíte okruh. A potom ďalší a ďalší... V zahraničí majú osamelé matky šancu na sociálny byt, pre dieťa miesto v škôlke, u nás chodia niektoré upratovať s deťmi v náručí. Bohužiaľ, na deťoch sa táto bezvýchodisková situácia podpisuje tiež. V škole sa hanbia povedať kamarátom, kde vyrastajú a v dospelosti neraz tvoria základ ďalšej generácie, ktorá obieha krízové centrá. Centrá, které existují najmä vďaka neziskovému sektoru, mimovládnym organizáciám či občianskym združeniam... *(in)*

foto: archív Brána do života, in

Autá nahradí nový priestor pre ľudí

Spoločnosť JTRE zrevitalizuje na vlastné náklady zelený trojuholník na Bosákovej ulici v Petržalke pri bytovom dome Fuxova.

Miestni obyvatelia sa už čoskoro dočkajú kvalitnejšieho životného prostredia. Spoločnosť JTRE začala s odstraňovaním pôvodných asfaltových plôch, nasledovať bude výstavba nových chodníkov v smere k zastávke električky a k obchodnému domu s nábytkom. Zelený trojuholník čaká obnova trávnika o rozlohe viac ako 3 500 m² a výsadba 23 stromov vrátane dekoratívneho Ľaliovníka tulipánokvetého, ktorý bude novou okrasou územia. Pribudne kvetinový záhon, lavičky, smetné koše, stojany na bicykle i nové verejné osvetlenie. Revitalizácia mestského pozemku okrem iného zabráni nekontrolovanému parkovaniu, ktoré dlhodobo prekáža miestnym obyvateľom.

„V roku 2015 sme sa rozhodli proaktívne požiadať magistrát, aby nám zveril zanedbané podzemky určené v územnom pláne na zeleň s cieľom vybudovať kvalitný zelený priestor. Pôvodný zámer bol zelený trojuholník zrevitalizovať v rámci stavebných prác na projekte Fuxova, ktoré v tom čase prebiehali. Žiaľ, musíme konštatovať, že napriek verejnoprospešnému cieľu, povoľovací proces trval na meste až dva a pol roka. Kompetentných sme niekoľkokrát žiadali o promptný prístup, napriek tomu bolo povolenie vydané až po ukončení všetkých stavebných prác. JTRE chápe rozčarovanie obyvateľov, ktorí sa na novú zelenú plochu tešili, chceme ale všetkých ubezpečiť, že náš záujem o úpravu tohto územia naďalej pretrváva a svoj záväzok si napriek všetkým komplikáciám splníme,“ vysvetlil výkonný riaditeľ JTRE Pavel Pelikán. *(kk)*

Revitalizácia by mala byť dokončená v priebehu troch mesiacov.

foto: nc

Nie je to klub s uzavretou komunitou

Nádherné prostredie priamo pri jazere uprostred vysokých stromov si pochvaľuje aj fitness tréner Martin Šmahel, ktorý sem chodieva hrávať väčšinou podvečer.

„Keď sem prídete, nájdete klub na vysokej profesionálnej úrovni, v dokonalom areáli. Vidno, že ho prevádzkujú ľudia, ktorí sa beachvolejbalu profesionálne venovali. Je tu zázemie so všetkým, čo potrebujete. Prezliekarne, sprchy, šatne, tulivaky na oddych, bufet, navyše v prekrásnom prostredí so zelenou trávou a stromami,“ hovorí a dodáva, že sa nečuduje, že sú poobedňajšie časy väčšinou rezervované. Nájdete tu vraj veľmi priateľskú komunitu, v ktorej sa necítia nekomfortne ani nováčikovia. *„Nie je to klub s istou komunitou ako napríklad Wakelake na Zlatých pieskoch, kde navyše máte pocit, že sa na vás všetci pozerajú, keď sa na lyžiach učíte stáť. Do Beach volley klubu v Petržalke, naopak, prichádza množstvo nových ľudí a vďaka tomu, že je tam tak veľa kurtov, ktoré sú na rôznych miestach, máte svoje súkromie, ak ho potrebujete.“*

Ani keď ste partia amatérov sa vraj nemusíte ostýchať. *„Vídam tam ľudí rôznych kategórií od úplných začiatočníkov až po profíkov. Žiadny problém, všetci sú vysmiati. Niekto sem dokonca chodieva hrať beach tenis. Čokoľvek sa tu dá, stačí si len prenajať kurt,“* dodáva. ***(in)***

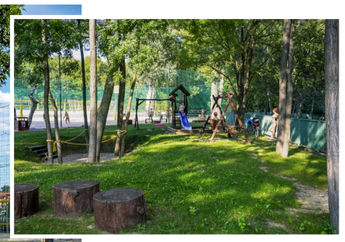

Príjemné miesto nielen pre hráčov beach volejbalu, ale aj pre tých, čo využijú len detské ihrisko alebo sa zastavia v bufete, aby chvíľu sledovali hru.

V Petržalke,

na piesku bielom ako z Karibiku

Keď prechádzate popri Draždiaku pri škole, určite ste si medzi stromami všimli plážových volejbalistov. Tušili ste však, že petržalský beachvolejbalový areál je najväčší nielen na Slovensku, ale zrejme aj v strednej Európe? Beach Volley Club Draždiak nie je uzavretý klub, ako by sa možno mohlo zdať. Hoci ste na piesku s loptou nikdy nestáli, jeho brány sú otvorené aj pre vás. Pokojne nazrite do areálu. Je otvorený pre všetkých.

Kedysi to bol dvor športovej školy. Lenže školu zrušili a priestor pustol a zarastal. Kopili sa tu smeti a vyzeralo to skôr ako na stavenisku. Niekdajšieho beachvolejbalového reprezentanta Petra Vargu napriek tomu nadchol. Keď skončil hráčsku kariéru, vedel, že chce pokračovať a dostať „svoj“ šport do širšieho povedomia. *„Hľadal som miesto, kde môžu ľudia aktívne tráviť čas aj oddychovať. Spojenie prírody a vody, pretože plážový volejbal patrí k vode. Tu v Petržalke som našiel ideálne podmienky,“* spomína na čas spred takmer desiatich rokov. S kamarátom začínali so štyrmi ihriskami uprostred stromov. Tie sú pre areál nenahraditeľné. Dali ich orezať, ošetriť, choré nahradili novými. Kariéru tu rozbiehali aj naše najznámejšie beachvolejbalistky Natália Dubovcová s Dominikou Nestarcovou. Budúci rok v Tokiu bude mať Slovensko vďaka nim po 20 rokoch opäť zastúpenie v loptovom športe na olympiáde.

Každý je vítaní

Zo štyroch ihrísk na plážový volejbal bolo postupne deväť, potom trinásť. Magistrát aj mestská časť, na ktorých pozemkoch ihriská stoja, boli len radi, že niekto investuje vlastné financie, čas aj energiu do kultivácie verejného priestoru.

Tento rok otvoril klub posledných sedem ihrísk a celkový počet sa zastavil na čísle 21. Slušné číslo pre šport, ktorý nie je masový. *„Nevedeli sme, či dokážeme naplniť 21 ihrísk, či ľudia prídu... ale oni prichádzajú,“* hovorí s úsmevom Peter Varga. O to mu totiž šlo. Nadchnúť pre plážový volejbal viac ľudí, dať priestor športovému aj amatérskemu prúdu.

Už ráno od 7.00 h prídu prví hráči na tréning alebo partie zahrať si pred prácou. V poludňajších hodinách bývajú kurty dokonca plné, preto ich treba rezervovať vopred. Doobeda zaplatíte 8 eur za kurt na hodinu, poobede 10. Za loptu je to jedno euro. *„Najmä v lete tu vídam nové skupiny ľudí, tzv. jednorazových návštevníkov, ktorí prídu od vody, a keď ich hra nadchne, vracajú sa,“* hovorí Peter Varga. Klub totiž ponúka aj šesť trénerov a tréningy - pre amatérov, pokročilých, aj deti. V letnej sezóne, ktorá sa rozbieha od začiatku mája (a niekedy aj skôr) sa tu konajú turnaje aj letná liga. Najbližšia veľká príležitosť pozrieť si špičky slovenského plážového volejbalu bude už 7.-8. septembra, kedy sa tu odohrajú zápasy Majstrovstiev Slovenska.

Letná sezóna sa uzavrie koncom septembra. *„Vtedy už je vonku o pol siedmej tma, a preto plánujeme do budúcnosti dobudovať na niektorých kurtoch osvetlenie,“* hovorí Peter Varga.

Beachvolejbal si však môžete zahrať aj v zime. Od októbra do mája totiž v areáli vyrastie nafukovacia krytá hala, v ktorej tiež nájdete piesok biely ako z Karibiku. ***(in)***

foto: Matúš Husár

DEŇ ZDRAVIA
(št) 12. 9. 2019 | 14:00 – 18:00 hod. v Petržalke
CENTRUM VOĽNÉHO ČASU | Gessayova 6, BA – Petržalka
Môžete sa tešiť na:
meranie tlaku
meranie tuku
meranie kostrového svalstva
meranie BMI
Harward step test
test životného štýlu
individuálne poradenstvo
Všetky merania sú ZADARMO
ORGANIZUJE: o. z. Život a zdravie, Klub Prieskumník
zivotazdravie.sk
Život a zdravie
Info: 0948 526 722
bratislava.dotknisaneba.sk
Táto akcia sa organizuje v rámci festivalu MILUJEM SVOJE MESTO

➤ *Pokračovanie zo strany 1*

„Pri výmene mestského podzemného potrubia boli stromčeky vybraté a znova zasadené, opätovne sa však neujali. Výsadbu nových stromčekov máme naplánovanú na jeseň, nakoľko počas tak horúcich dní, aké momentálne sú v Bratislave, by sa nemuseli opäť ujať.“

V tomto prípade teda nie je príčinou nedbalosť, ako sa to často stáva pri náhradnej výsadbe za povolený výrub drevín. Povýsadbová starostlivosť investorov by mala trvať tri roky, málokedy sa to však deje. Ak sa strom neujme, investori by ho mali nahradiť. Tí však svoje povinnosti často zanedbávajú. Zmeniť by to mohla povinná elektronická evidencia všetkej náhradnej výsadby zrealizovanej na území mesta. Ak by bola verejná, každý Bratislavčan by mal prehľad, kto je zodpovedný za mladé stromy na jeho ulici.

Začiatkom júla zverejnil primátor Bratislavy Matúš Vallo a mestskí poslanci ciele na roky 2019 až 2022, a to aj v oblasti životného prostredia. Okrem komplexnej a plošnej pasportizácie zelene sľúbili pripraviť aj novú koncepciu jej výsadby. Vysadiť plánujú desaťtisíc nových drevín a vytvoriť tri nové mestské aleje, jedna by mala byť na Panónskej ulici. Sľubujú, že sa skvalitní údržba aj starostlivosť.

Kiežby. V minulom volebnom období totiž Iniciatíva Naše Karpaty konštatovala, že stromy v zodpovednosti magistrátu vysychajú výrazne častejšie ako stromy v správe niektorých mestských častí.

Takto polievajú stromčeky aktivisti z občianskej iniciatívy Bratislavské služby pri Čunove. Vo svojom voľnom čase a za vlastné peniaze. Ktovie, či by bez nich už nevyschli...

Zástupkyňa krajinných architektov pri SKA Eva Wernerová však upozorňuje na fakt, že žiadna výsadba nemá zmysel, ak po nej nenasleduje ošetrovanie, a to najmä zálievka v letných horúčavách. *„Jeden strom dnes stojí od projektu po výsadbu v meste cca 150-300 eur, ďalšie roky by si zaslúžil ročnú kontrolu, odviazanie, ošetrenie a zálievku minimálne v cene 30-50 eur/ks a rok. Počíta niekto s týmto nákladom? Je zahrnutý v projektoch výsadieb? Chodí niekto na kontrolu nových výsadieb?“* Upozorňuje tiež na fakt, že výsadba do ulíc je podriadená ochranným pásmam podzemných sietí, kvalite podložia, priestorovým parametrom, ročnému obdobiu a ďalším obmedzeniam. *„Bratislavu čaká klíma podobná preschnutému Stredomoriu a dávno uplynula doba, keď sadili stromy nadšenci z lesníckych debničiek, kam sa im zachcelo. Dopestovať zdravý strom bude v najbližších rokoch umenie.“*

Jej slová potvrdzuje aj arborista Tomáš Fraňo. Na jeseň minulého roka sa pre Bratislavské noviny vyjadril, že stromy v mestskom prostredí majú neprirodzené, až extrémne podmienky a nemožno očakávať, že sa dokážu ujať všetky novovysadené. Aj straty však majú svoje limity. Malo by to byť sedem kusov na sto novovysadených. Jedným z dôvodov, prečo ich je viac, je aj nekvalitná výsadba. Už samotné presádzanie je pre strom stres, navyše je narušený jeho koreňový systém a istý čas trvá, kým sa obnoví. Navyše, výsadbová jama by mala byť dvakrát taká veľká ako bal, lenže veľakrát to nie je možné, pretože všade v meste sú inžinierske siete. Najčastejšou a najpravdepodobnejšou príčinou vysychania stromov však je, že sú po výsadbe málo alebo zle polievané. *„Ak tri týždne neprší a každý deň je 35 stupňov Celzia, musíte polievať každý druhý, tretí deň, raz za týždeň je na prežitie, aj to nie so zárukou,“* vyjadril sa Tomáš Fraňo.

Takže, ako dosiahnuť, aby sme sa už po lete nemuseli pozerať na vysušené pahýle stromov, ktoré rástli roky a potom uhynuli pár mesiacov po presadení? Napríklad aj tak, že popri nových rekonštrukciách chodníkov by malo byť bežné zavádzať závlahový systém pre stromy.

Počkajme si teda, ktoré z cieľov magistrátu sa podarí naplniť. ***(in)***

foto: Matúš Husár, Fb Bratislavské služby

Kde nájdete minuloročné mladé stromy mestskej časti

Vysadené na jar – Gercenova 9-19, 31-35, Medveďovej 30, Ševčenkova – Belinského, Rovniankova 20-22, Ľjušinova 10-12, Budatínska 3, Röntgenova 2-4, Medveďovej ihriská, Švabinského 20 dvor, Jasovská 19-21

Vysadené na jeseň – Holíčska 24 (listnaté aj ihličnaté), ZŠ Pankúchova, ZŠ Holíčska, Gwerkovej vnútroblok, Dolnozemská, Hrobákova 15, Ovsišstské námestie, Šustekova, Sklodowskej, Dom tretieho veku, Vlastenecké námestie, Holíčska dvor, Vígľašská pri MŠ, Lietavská Namia, Šustekova, Markova 15, Hálova, DK Zrkadlový háj, Vavilovova, Jasovská

Dual-Rental
www.prepravne-voziky.sk
POŽIČOVŇA PRÍVESNÝCH VOZÍKOV V PETRŽALKE

NON-STOP Kontakt / 0911 691 171
patriklopusny@gmail.com

Vaše obľúbené PETRŽALSKÉ NOVINY nájdete každé dva týždne aj tu!

DK Zrkadlový háj	Rovniankova 3
DK Lúky	Vigľašská 3
Miestny úrad Petržalka - vestibul	Kutlíkova 17
Lekáreň SCHNEIDER - Poliklinika	Rovniankova 1
BigMedia	Ivanská cesta 2D
TERNO	Jiráskova ul.
TERNO	Vlastenecké nám
TERNO	Mlynarovičova ul.
TERNO	Pajštúnska ul.
TERNO	Romanova ul.
TERNO	Aupark
TERNO	Vilová ul.
TERNO	Ovsištské námestie
KRAJ	Bratská ul.

Odpovedá právnik

JUDr. Jaroslav Gründler

grundler@chello.sk

Predsieň a či schodisko?

Ideme si vziať úver na obnovu spoločných priestorov. Polovica vlastníkov má možnosť oddeliť si časť chodby a niektorí ju využívajú ako predsieň prehradenú dverami alebo mrežou. Podľa mňa by sa tieto časti nemali obnovovať zo spoločného. Aj za osvetlenie sčasti súkromného priestoru by nemali byť zaťažení všetci vlastníci, ale iba užívateľ. Tým, ktorí sú oddelení, chodby neobnovíme, prípadne sa im oddelí aj osvetlenie. Správca to nerieši.

(adr. v red.)

Spoluvlastnícky podiel na spoločných priestoroch a spoločných zariadeniach domu nepredstavuje spoluvlastnícky podiel na samostatnej veci. Toto spoluvlastníctvo je špecifické, možno ho vymedziť ako osobitný druh podielového spoluvlastníctva s určitými špecifickými danosťami, s ktorými treba kalkulovať aj pri vami nastolenej otázke.

Podľa ustanovenia § 19 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení (ďalej len „zákon“), spoločné časti alebo niektoré z nich, môžu byť vyňaté zo spoluvlastníctva všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome (ďalej len „vlastník/ci“) a to, ako vyplýva z § 14b zákona, na základe súhlasného rozhodnutia nadpolovičnej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov. Vlastník má právo výlučne užívať spoločné časti domu, ak z ich stavebnotechnického alebo účelového určenia vyplýva, že majú byť užívané len s určitým bytom alebo nebytovým priestorom v dome, sú určené na výlučné užívanie v prvej zmluve o prevode vlastníctva bytu, alebo v zmluve o výstavbe, vstavbe alebo nadstavbe, alebo tak rozhodnú vlastníci bytov. Právo výlučne užívať spoločné časti domu môže patriť aj viacerým vlastníkom. Samostatný prevod alebo prechod práva výlučne užívať spoločné časti domu, bez súčasného prevodu alebo prechodu bytu, s ktorým je spojené, nie je prípustný. Za výlučné užívanie spoločných častí vlastník bytu neuhrádza žiadnu odplatu.

Dodatočné stavebné úpravy, ako sú napríklad priečky či mriežky oddeľujúce byty od schodiska ako aj iné stavebné zásahy, ktoré sú v rozpore s pôvodnou projektovou dokumentáciou bytového domu, podliehajú povoleniu príslušného stavebného úradu. Keďže ide o únikovú cestu, je potrebné aj vyjadrenie hasičov. Podľa vyhlášky ministerstva vnútra č. 94/2004 Z.z. v platnom znení, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri užívaní stavieb, úniková cesta je trvalo voľná komunikácia alebo priestor v stavbe, ktorá umožňuje bezpečnú evakuáciu osôb zo stavby ohrozenej požiarom na voľné priestranstvo alebo do priestoru, ktorý nie je ohrozený požiarom. Zo zákona o ochrane pred požiarmi vyplýva zmluvnému správcovi bytového domu povinnosť zabezpečiť všetky protipožiarne opatrenia tak, aby boli dodržané príslušné právne predpisy. V prípade nedodržania predpisov na úseku prevencie môže zodpovedná právnická osoba a zodpovedná fyzická osoba – podnikateľ, dostať pokutu do výšky 16 596 eur. V priestupkovom konaní hrozí fyzickej osobe pokarhanie alebo pokuta do 331 a v blokovom konaní do 100 eur.

Návšteva sa neráta

Dobrý deň. V našom dome máme majiteľku bytu, ktorú viac ako rok pravidelne každý víkend, niekedy aj na dlhšie, navštevuje pán, asi jej priateľ. Rád by som vedel, či má dotyčná pani povinnosť v takomto prípade prihlásiť osobu na prechodný pobyt. A ešte aj to ako dni, keď má opakovane v byte viac osôb než je prihlásených, účtovať v zálohovom predpise. Ďakujem.

Zástupca vlastníkov (gmail.com)

Hlásenie prechodného pobytu pre našich občanov nie je povinnosťou, majú však právo oznámiť ohlasovni začiatok, miesto a predpokladanú dobu prechodného pobytu. Občania Únie sú povinní ohlásiť svoj pobyt na oddelení cudzineckej polície najneskôr do desať a štátni príslušníci tretích krajín do troch pracovných dní odo dňa vstupu na územie SR. Z ustanovenia § 11 ods.9 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení vyplýva vlastníkovi bytu povinnosť oznámiť správcovi, a to bez zbytočného odkladu, zmeny v počte osôb iba v prípade, ak byt užívajú súvisle najmenej dva mesiace.

Bezplatná právna poradňa poskytuje informácie k problematike obsiahnutej v adresných otázkach. Autor nepreberá zodpovednosť za komplexnosť odpovedí, nakolko tieto sú limitované formuláciou otázok.

Krimipríbehy, fakty, štatistiky

Bezpečná cesta do školy

Po prázdninovej prestávke sa o pár dní otvoria brány škôl. V prvý deň školského roka sa v ich blízkosti stretneme s policajtmi, ktorí budú dbať, aby deti bezpečne prešli cez vyznačený priechod pre chodcov. Zvýšená starostlivosť policajtov prirodzene nemá platnosť po celý školský rok, i keď by rodičia takéto rozhodnutie určite privítali. Základnou zložkou dopravnej výchovy je škola, rodič by ale mal byť tým, ktorý už od útleho veku dieťaťa venuje pozornosť aj tejto, na prvý pohľad azda nepodstatnej povinnosti.

Vidieť a byť videný znamená mať vhodné farebné oblečenie, školský batoh či tašku vybavenú reflexnými a fluorescenčnými bezpečnostnými prvkami, ktoré zvyšujú svetelný kontrast oproti pozadiu. Reflexné oblečenie nie je ochranným všeliekom, rodičia by mali svojim deťom vysvetliť základné pravidlá pohybu po komunikáciách a naučiť ich pochopiť význam najdôležitejších dopravných značiek. Predtým, ako rodič začne púšťať dieťa do školy samostatne, je vhodné vybrať mu trasu, na ktorej bude čo najmenej ohrozené i za cenu toho, že bude o čosi dlhšia. Samozrejmou povinnosťou je prechádzanie „na zelenú“ cez priechody riadené svetelnou signalizáciou a na vyznačených priechodoch pre chodcov. Je dôležité dieťaťu vysvetliť, že cestu nesmie prejsť na takých miestach, kde nemá dostatočný výhľad na obe strany, napríklad medzi stojacimi vozidlami alebo za inou prekážkou. Deti často konajú impulzívne, nevedia správne vyhodnotiť situáciu, odhadnúť, z ktorej strany cesty im môže hroziť nebezpečenstvo. Od detstva by pre každého chodca mala platiť zásada, že pri vstupe na vozovku je potrebné sa pozrieť najprv naľavo, následne napravo a až potom vykročiť kolmo na druhú stranu komunikácie. Na cestách s viac vyznačenými jazdnými pruhmi je potrebné dieťa upozorniť, že nie každý vodič zastane pred priechodom, ak tam už stojí auto jazdiace vo vedľajšom jazdnom pruhu.

Dieťa rozšantené z prázdninových dní sa iba pomaly adaptuje obmedzujúcim podmienkam, ktoré so sebou prináša pohyb na mestskej komunikácii. Medzi hlavné mechanizmy úmrtí v dôsledku neúmyselných úrazov detí patria aj dopravné nehody. Z analýz zameraných na dopravné nehody zapríčinené deťmi, vyplýva ich nízka znalosť pravidiel cestnej premávky. Národný plán SR pre BECEP 2011 – 2020 dáva dôraz na kontinuálnu dopravnú výchovu, ktorá však v mnohých smeroch nenapĺňa dané ciele. Napriek tomu, že právna ochrana dieťaťa je na Slovensku zabezpečená prostredníctvom mnohých zákonov a záväzných predpisov, je stále čo zlepšovať, a to aj alebo práve, v systéme prevencie detskej úrazovosti na našich cestách. ***(jgr)***

Viete, že...

... v čase od 6.8.2019 do 18.8.2019 nahlásili v Petržalke krádež dvoch motorových vozidiel (Vilová, Muchovo nám.)?

... za tohtoročných tridsaťtri týždňov sme v našom kraji zaevidovali 1120 dopravných nehôd, pri ktorých zahynulo 13 osôb z toho traja cyklisti a štyria chodci?

Volajte 158!

Kriminálna polícia sa obracia na občanov so žiadosťou o pomoc pri pátraní po týchto osobách. Akékoľvek informácie oznámte na najbližšom policajnom útvare alebo na bezplatnom telefónnom čísle 158.

PETER KAKŠA (27) z Bratislavy

POPIS osoby: nezistený
Na menovaného vydal Okresný súd v Bratislave príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi.

LUCIA BEDNÁROVÁ (32) z Bratislavy IV

POPIS osoby: nezistený
Na menovanú vydal Okresný súd v Bratislave príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody pre prečin krádeže.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Takto to nemá vyzerať

Kvalitu vody vo fontáne na Kutlíkovej ul., v blízkosti zastávky MHD, a budovy, kde sídli aj Mú Ba 5 nikto nevidí, alebo nechce radšej ani vidieť? Mne osobne nie je jedno, čo si o tomto voľakedy peknom a čistom mieste myslia návštevníci!

Rastislav Gemerský

(„Fontána pred Technopolom je v správe TECHNOPOL SERVICES, s.r.o., ktorá sa stará o jej údržbu a funkčnosť. Voda sa vplyvom teplôt pokazila. Fontána je už vypustená, vyčistená a momentálne sa do nej napúšťa čistá voda,“ informovala nás Mária Halašková z komunikačného oddelenia Petržalky.)

Nádherný strom pred červenou poštou a okolo chlievik, pach... neošetrená zeleň... terasy upratuje iba vietor... Kto je zodpovedný za tento stav?

t.

Obnovili posledný plynový kandeláber

V spolupráci s pánom Duroškom zo Sokolovne, kolegom Andrejom a Filipom sme zrevitalizovali posledný originálny antický stožiar plynového osvetlenia Bratislavy na Čapkovej ulici. Nakoľko spolupráca s OSK nášho magistrátu je nemožná a záujem o historické prvky osvetlenia žiadny, zakúpili sme tvarovo najpodobnejšie a cenovo pre nás najdostupnejšie svietidlo, aké bývalo aj v Bratislave. Priviedli sme elektrinu, nainštalovali súmrakový snímač, očistili a natreli stožiar, prerobili zábradlie (vyrobili repliky stĺpikov, aby nebol stožiar za zábradlím) a opravili omietku na múriku. V pláne je ešte vyhotovenie infotabuľky. Veríme, že zrevitalizovaný stožiar poteší každého milovníka histórie a nejedného človeka so vzťahom k nášmu mestu.

Martin Nýdr, Iniciatíva Bratislavské služby

Bezpečné prvé dni školy

Na začiatku školského roka 2019/2020 bude Policajný zbor SR realizovať preventívnu aktivitu „Bezpečné prvé dni školského vyučovania“. Žiakom 1. ročníkov základných škôl v územnej pôsobnosti Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave V budú poverení policajti odovzdávať v prvé dni školského vyučovania reflexné vesty.

Policajný zbor SR chce v rámci preventívnej aktivity upozorniť u vyššie uvedenej cieľovej skupiny na potrebu používania reflexných prvkov. Reflexné prvky by v rámci bezpečnosti mali deti používať pri presune do a zo školského zariadenia najmä v jesennom a zimnom období. Reflexné prvky zvyšujú bezpečnosť účastníkov cestnej premávky počas pohybu na cestnej komunikácii a v jej blízkosti.

Cieľom preventívnej aktivity je viesť už 6-ročné deti k zodpovednosti a ochrane ich života a zdravia. ***(pn)***

25. 9. 19:00 / streda — **31. 10.** 19:00 / štvrtok — **Milenec** Novinka — Briliantná komédia režisérky Soňi Ferancovej. **K. Haydu, M. Gális Partlová, D. Žiaranová, M. Mňahončák.**

27. 9. 19:00 / piatok — **Mandarínková izba** — Komédia plná francúzskeho espritu a šarmu. **M. Kramár, Z. Tlučková, P. Topoľský, B. Ondrejková**

28. 9. 19:00 / sobota — **Príbuzné si nevybíráme** CZ — **S. Skopal, M. Zahálka, J. Černý/ V. Vydra, L. Skopalová, J. Boušková, E. Janoušková, S. Postlerová, E. Režnarová...**

30. 9. 19:00 / pond. — **24. 10.** 19:00 / štvrtok — **Frida – Maľovať a milovať** — Životný príbeh legendárnej maliarky Fridy Kahlo. **K. Ivanková, T. Palonder, M. Ochránek.**

5. 10. 19:00 / sobota — **Filumena Marturano** CZ — **S. Stašová, S. Skopal, Č. Geboušký, J. Pokorná, J. Obermaierová, J. Tvrzníková, M. Pachlová, A. Fialová, A. Daňková, F. Skopal...**

7. 10. 19:00 / pond. — **Lordi** — Opäť skvelá komédia v Teatro Wüstenrot. Pravých anglických lordov hrajú **M. Kramár, J. Vajda a P. Šimun**

15. 10. 19:00 / utorok — **Penzión ponorka** CZ — **L. Vaculík, J. Révai, R. Štolpa, A. Traganová, L. Lavičková, J. Galinová, H. Sršňová, L. Masár, P. Erlitz, J. Bouše, P. Kozák, M. Pawerová**

21. 10. 19:00 / pond. — **V Paříži bych tě nečekala, tatínku** CZ — **P. Nárožný, J. Malá / T. Průchová, J. Švehlová, S. Postlerová / M. Pleštilová, B. Petrová, / M. Pachlová, F. Skopal / M. Sochor, J. Šťastný / J. Černý**

28. 10. 19:00 / pond. — **Podfuk** — Skvelá hudobná komédia. **M. Majeský, A. Kvašňovská, M. Labuda ml., N. Slovák**

29. 10. 19:00 / utorok — **Caveman** CZ — Slávna one-man show o tom, čo robí muža mužom a ženu ženou. **Jan Holík / Jakub Slach.**

Wüstenrot Teatro — Bratislavské Hudobné Divadlo

Wüstenrot — STAVEBNÉ SPORENIE | POSTENIE | ÚVERY — Generálny partner divadla

Teatro Wüstenrot
Trnavské mýto 1
831 04 Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
02/50 22 87 39.

Predpredaj vstupeniek
Ticketportal
pokladňa
Teatro Wüstenrot
Agentúra Kováčová

PROFIPEDI.sk
MEDICINÁLNA PEDIKÚRA
šetrná - vhodná aj pre diabetikov
Obj.: 0910 367 840
www.profipedi.sk

www.DomacaRehabilitacia.sk
0903 246 167
už od 13€

PETRŽALSKÉ NOVINY
www.bratislavskenoviny.sk

NOVOOTVORENÁ ZUBNÁ AMBULANCIA
STROMOVÁ 16, KRAMÁRE
prijíma nových pacientov
bez bolesti a bez čakania
•
OŠETRUJEME AJ DETSKÝCH PACIENTOV
tel.: 0905 662 407
www.simkovicova.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY
30. 8. 2019 • vychádzajú 25 rokov • číslo 17
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEĽ: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • **IČO:** 35712058 • **REDAKCIA:** Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 02/62801182, **Šéfredaktorka:** Ingrid Jarunková • **Inzercia:** 0905 273 416, 0905 273 414, email: stoklasova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **TLAČ:** MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • **DISTRIBÚCIA:** KOLOS s.r.o.

PR reklama je graficky vyznačená ■. *Neobjednané príspevky nevraciame a nehonorujeme.*

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Aké jedinečnosti ukrýva Sad Janka Kráľa?

Sad Janka Kráľa je jedinečný mestský park, národná kultúrna pamiatka, biocentrum regionálneho významu a súčasne geofondovo významná plocha fauny a flóry. Doterajší prístup mesta tomu nenasvedčoval.

Celouhorská poľnohospodárska výstava v roku 1902

V tesnej blízkosti Sadu Janka Kráľa bolo v roku 2002 postavené nákupné centrum s priľahlou 22-podlažnou budovou, z druhej strany sa týčia ďalšie obytné aj administratívne budovy a na mieste bývalého futbalového štadióna sa plánuje ďalšia výstavba. Takéto zásahy, ale aj nedostatočná starostlivosť o dreviny ohrozujú tento unikátny park, ktorý sa nachádza v tesnom susedstve historického centra mesta a ktorý nám môžu široko-ďaleko iba závidieť.

Unikátne exotické dreviny

Sad Janka Kráľa je najstarším verejným parkom v strednej Európe. Bol založený v rokoch 1774 – 76 na ploche lužného lesa. Dnešnú podobu získal v roku 1839. V 70. rokoch 20. storočia prešiel veľkou rekonštrukciou, kedy boli odstránené kroviny, čím sa park otvoril a vytvorili sa veľkopriestorové prírodné interiéry. Je tu zastúpené veľké množstvo druhov krovín a stromov, medzi ktorými sa nachádzajú aj exotické dreviny ginko dvojlaločné, maklura oranžová či metasekvoja čínska. Unikátne sú takmer 200-ročné platany javorolisté, ktorých obvod kmeňov dosahuje až 5 – 6 metrov.

Park je doplnený o prvky drobnej architektúry – v centrálnej osi vo východnej časti sa nachádza horná časť gotickej veže Františkánskeho kostola, ktorá sem bola premiestnená po zemetrasení na konci 19. storočia a slúži ako altánok. V strednej časti parku, pri mieste, kde sa pretínajú cestičky, sa pomedzi kvetinovými záhonmi vyníma biela socha Janka Kráľa od sochára Františka Gibalu. Oproti nej je v tráve umiestnený veľký kameň, ktorý je základným kameňom pre budúci Pamätník slovenského vysťahovalectva. Je ním štyri a pol tony vážiaci kus červeného mramoru z Tardošského lomu, ktorý je darom od maďarských Slovákov. V parku je rozmiestnených 12 kruhových stanovísť s lavičkami po obvode v strede ktorých sa nachádzajú guľové plastiky so znameniami zverokruhu od sochára Ambróza Balážika. V juhovýchodnej časti parku je umiestnená fontána s troma holubicami od toho istého autora. Hneď vedľa sa v rokoch 1934 – 37 nachádzalo prvé bratislavské rozárium. Pripomína ho pamätná tabuľa neďaleko fontány.

Horná časť gotickej veže Františkánskeho kostola

Po obvode južnej a východnej časti parku, až po Viedenskú cestu sa zachovala časť obranného valu rakúsko-uhorskej armády proti napoleonskym vojskám, ktoré na toto územie „zavítali“ dvakrát, v rokoch 1805 a 1809.

Kuriozitou je budova vo východnej časti parku, pôvodne postavená na reštauračné účely. V tej sa dnes nachádza v poslednej dobe dosť kritizovaný erotický klub. Neónové nápisy nad vchodom síce dávnejšie zmizli, ale podnik ponúka svoje služby naďalej...

Martin Kleibl
Foto: archív autora

Socha Janka Kráľa od sochára Františka Gibalu

Šanca na zlepšenie

Podľa aktuálnych informácií Sad Janka Kráľa prechádza späť pod správu magistrátu. Ten chystá jeho revitalizáciu, vrátane novej výsadby a obnovy mobiliáru.

Doterajší stav bol, ako sa vyjadril starosta Ján Hrčka, neudržateľný, keďže mesto malo výnosy z prenájmov, napríklad Magiopláže, a mestská časť mala mať na starosti údržbu.

Koncom júna petržalské miestne zastupiteľstvo odsúhlasilo vrátenie nehnuteľného majetku, zvereného do správy mestskej časti, na ktorom hlavné mesto zabezpečí obnovu celého sadu, zrealizuje nové verejné osvetlenie pozdĺž Chorvátskeho ramena a vybuduje bezbariérové priechody na viacerých komunikáciách v Petržalke. *(tasr, pn)*

STARÉ DVERE alebo ZÁRUBNE?
NOVÉ DVERE NA MIERU DO PÔVODNÝCH ZÁRUBNÍ
Obhliadka a poradenstvo ZDARMA
RENOVÁCIA DVERÍ a ZÁRUBNÍ
vyrobíme a zrenovujeme aj BEZFALCOVÉ dvere
• bez búrania, špiny a hluku
• žiadne stavenisko
• kvalitné materiály
• vždy odborná montáž
PORTAS®
európska jednotka v renováciách
AKCIA: Ku každým dverám kľučka ZDARMA
VOLAJTE 0919 188 535
Prevádzka: Jelenia 24, 1. poschodie, Bratislava
www.portas-renovacie.sk

A.I.I. Technické služby s.r.o.
prijme ihneď + ubytovanie zdarma
• RUČNÝ pracovník - 680 € mesačne brutto
• KOSEC ručný krovinorez - 770 € mesačne brutto
• VODIČ „B“ - 824 € mesačne brutto
• VODIČ „T“, KUBOTA - 824 € mesačne brutto
• VODIČ „C“ - 1.150 € mesačne brutto + odmeny
• DISPEČER PREVÁDZKY – 1.770 € mesačne brutto
• HOSPODÁR – 1.100 € mesačne brutto
Údržba ciest, komunikácií a zelene v BA
Hrabinská 0948/652104, recepcia@aii.sk

Jokerit sa z exilu vrátil do Petržalky

Hokejbalisti Jokeritu Petržalka v prvej polovici septembra vstúpia už do svojej deviatej extraligovej sezóny. O novinkách v tomto klube sme sa porozprávali s trénerom a s generálnym manažérom Andrejom Augustínom. Najdôležitejšou je, že po roku a pol, keď Jokerit hrával v exile v Ružinove, sa vrátil do Petržalky.

Čo pre váš klub znamená dohoda s predstaviteľmi Green Staff arény, na základe ktorej bude Jokerit pôsobiť v Petržalke na ihrisku na Haanovej ulici nasledujúcich 5 rokov?

Je to pre nás dôležitý krok. Nerodil sa úplne ľahko, ale sme spokojní. Veríme, že v Petržalke nájdeme dobré zázemie a budeme sa konečne môcť venovať iba hokejbalu. Minulý rok bol pre nás ťažký. Dá sa povedať, že sme neboli nikde doma. Je tu predpoklad, že toto by sa mohlo zmeniť a aj preto sme radi, že sme sa dohodli s predstaviteľmi Green Staff arény.

Ako prebieha letná príprava mužstva a aké zmeny v ňom nastali?

S prípravou na novú sezónu sme začali koncom júla. Je zameraná hlavne na pohybovú stránku a naberanie kondície pred ťažkým ročníkom. V amatérskom športe nikdy neviete, čo sa môže prihodiť. Ale je tu predpoklad, že by sme mohli byť stabilizovaní. Máme vytvorené jadro tímu a ak niekoho zoberieme, mali by to byť len talentovaní mladí hráči alebo skúsené posily. Z rozpadnutého Martina sme získali brankára Milana Murčeka, urasteného obrancu Jakuba Romančíka a útočníka Dominika Libutku. Po dlhom zranení už naplno trénuje Branislav Chromiak a verím, že bude platným hráčom. So žiadosťou o prestup za nami prišiel Michal Hudák, zatiaľ sme sa ale nedohodli. Za nás už nebude hrať Haviar a pravdepodobne ani Struharňanský. Rozprávať sa budem ešte s Kastlom, ktorý uplynulú sezónu vynechal pre operáciu kolena.

Iste už prebolelo sklamanie z poslednej nevydarenej sezóny, keď ste v extralige skončili na 11. mieste. Aké opatrenia ste prijali, aby sa už viac neopakovala?

Celá sezóna bola ťažká. Sypalo sa to na nás z každej strany. Odišla kostra mužstva, neskôr sa nám zranili ďalší hráči, jeseň bola veľmi hektická a nestála. Počas zimy sme doplnili káder. Prišli mladí chlapci, študenti, ktorí sa ukázali ako dobrí hráči do kolektívu a začali sme zbierať aj body. Na tom by sme chceli v novej sezóne stavať. Jadro tímu by malo byť dobré a hlavne je tu predpoklad, že by nás mohlo byť dosť na to, aby sme sa posúvali hore.

Na druhej strane ste iste veľmi rád, že hráč Jokeritu Miroslav Božik so seniorskou reprezentáciou Slovenska získal už druhý titul majstra sveta... Naposledy pol roka hosťoval v Skalici, ostane u vás, alebo odíde niekde na prestup, či na hosťovanie?

Miro Božik na sebe posledných päť rokov tvrdo pracoval. Je to profesionál a športovec, ktorý je „niekde inde“ ako ostatní. Mal hrať vrcholový hokej, lebo je to extratrieda. Pravda, v živote to mal ťažké, jeho rodina nemala na to, aby ho tlačila. V hokejbale je kľúčovým hráčom pre nás a aj pre reprezentáciu. Je radosť sa na neho pozerať a mať ho v mužstve. Zmenil sa po mentálnej stránke, dospel, veľa vecí pochopil a v súčasnosti je to hokejbalista s určite najlepším fyzickým fondom na Slovensku. Pre Jokerit Petržalka je to absolútne kľúčový hráč, ktorý je tak povediac „nepredajný“. Do Skalice sme ho poslali na hosťovanie len preto, aby sme mu dali šancu vyhrať titul majstra SR a aj majstra sveta. To bol náš záväzok voči nemu, za to, čo pre nás už roky robí. Viete, keď vidíte chlapca, ktorý každý deň vstáva o štvrtej hodine ráno do roboty, potom príde na tréning veľa kilometrov autom na vlastné náklady a v zápase je ochotný vydať všetky sily, tak to je niečo neskutočné. Takže moja odpoveď je, Miro Božik je naším hráčom a veríme, že navždy. A ak by sme mali finančné možnosti, neváhali by sme minúť veľa peňazí na to, aby sme si ho zazmluvnili ešte na veľa rokov.

Milan Valko
Foto: Fb Jokerit Petržalka

SlovaKIAAuto
Panónska cesta 30 • 841 05 Bratislava • Tel.: 02/ 68 230 800
recepcia@slovakiaauto.sk • slovakiaauto.sk
KIA
The Power to Surprise

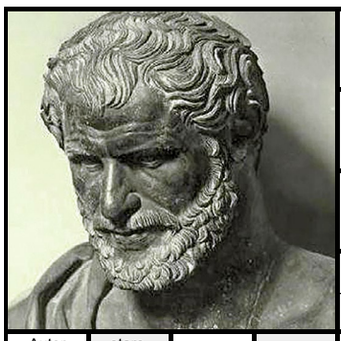

Démokritos
znova, nanovo
2. časť tajničky
trápi (expr.) / priek, protiveň
Ondrej (dom.)
devón, po česky
prevárate
prírastok
vzpružila sa
rímske číslo 6
skr. Amatérskej atletickej asociácie
Pomôcky: bašta, nénia, rašle
dusivá horúčava
poníž, potup / rímske číslo 55
pečením spojil
postupne zobral
paznechtík ostnity (bot.)
5. časť tajničky
pestrý papagáj
rozprávková postava / týkajúca sa oltára
Autor krížovky: Juraj Mitošinka
staro-rímska bohyňa úrody
1. časť tajničky
zoralo / mužské meno
oddaní / týkajúce sa orlov
osnovné pletiarske stroje
uchváť
saním načerpalo / slezinová sneť
zápal sliznice / aké (hovor.)
napĺňajú
EČV Trnavy / dvojhláska
drcol (expr.) / ***4. časť tajničky***
zn. pre lambert / sliz
prudké postrčenie
silne hrial / mal určitú chuť
citoslovce plašenia vtákov / spletenina
Pomôcky: femor, farao, tálio, noh, nerol
Viktória (dom.) / zúrivosť (kniž.)
chorľavie / rímska pohrebná pieseň
posielal (bás.) / skratové spojenie
stehenná kosť
nezaují-mavo / malá kefa
opije / týkajúce sa sovy
skratka Univerzity Komenského
prskavka (hovor.) / mrmlať (expr.)
pivnica, po česky / vyháľajú
Miroslava (dom.)
vyzname-nanie
cudzie žen. meno / kaziť, ničiť
nafúkanec (pejor.) / valcovitý útvar
plač (bás.)
čistiť filtrom / oxid nikelnatý
značka decilitra / poplátal
obyvateľka Ríma
druh horniny / mužské meno
Oľga (dom.) / dá podnet (zastar.)
Pomôcky: oolit, furor, akant, inia, Ops
odovzdá-vajú hlas / artikel
tuhé palivo / umelecký sloh
pozbav / žil v biede
právo odvety (práv.)
Bronislava (dom.) / tkáčsky stroj
opora, záštita / vyžínaš
prejaviť známky života
malá žaba (expr.) / menší fotel
nech žije / stalo sa nemým
uvoľnil poistku
spletaním zhotovo-vať
hazardná kartová hra / nato
čoskoro / zabával sa
skratka pre ad acta
koniec (zastar.) / pirožok
kávová / predložka so 4. pádom
skratka obrnenej divízie / tamten
tárač (expr.)
preštepuj / Timotej (dom.)
zrakové orgány / sladkovodný delfín
Pomôcky: Linos, antrax, žakár
jednotka objemu / nie (z lat.)
cit. zvuku bubnov / nie, po rusky
syn boha Apolóna / ponáraj
éterický olej
3. časť tajničky / Norton Utility
paznecht / EČV Vranova nad Topľou
obopnem rukami
obyvatelia Slovinska
bájny vták
automobil
srdcovnica
semitský boh